

Adroddiad i'r: Pwyllgor Craffu Perfformiad

Dyddiad y Cyfarfod: 29 Tachwedd 2012

Aelod / Swyddog Arwain: Alan Smith / Y Cynghorydd Barbara Smith

Awdur yr Adroddiad: Tony Ward

Teitl: Cofrestr Risg Corfforaethol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1. Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno'r fersiwn ddiweddaraf o'r Gofrestr Risg Corfforaethol i Gyngor Sir Ddinbych (ynghlwm).

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1 Galluogi'r Pwyllgor Craffu Perfformiad i gyflawni ei rôl wrth sicrhau bod y risgiau a nodir yn cael sylw priodol drwy gymryd camau effeithiol i'w lliniaru.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Bod yr Aelodau'n cadarnhau bod y Gofrestr Risg Corfforaethol sydd ynghlwm yn rhoi holl fanylion y prif risgiau sy'n wynebu'r cyngor ar hyn o bryd, a bod y camau a nodir yn y Gofrestr Risg Corfforaethol yn briodol i fynd i'r afael â'r risgiau a nodwyd.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Dyma'r prif newidiadau a wnaethpwyd yn y Gofrestr Risg Corfforaethol ers y drafodaeth ddiwethaf yn y Pwyllgor Craffu Perfformiad:

- Gwaredu DCC003: *"Y risg bod newid demograffig yn arwain at fynnu pethau sydd heb eu hadnoddu gan wasanaethau'r cyngor"*. Ystyriwyd bod y risg hwn yn rhy isel a bod newid demograffig yn ddim ond un o'r ffactorau yr oedd angen i'r cyngor ei ystyried wrth lunio cynlluniau strategol.
- Newid DCC005 o fod *"Y risg bod yr amser a'r ymdrech a fuddsoddir mewn cydweithio yn anghymesur â'r buddion a sylweddolir"* i *"Y risg bod yr amser a'r ymdrech a fuddsoddir mewn prosiectau cydweithio mawr presennol yn anghymesur â'r buddion a sylweddolir"*. Golyga hyn y gall y cyngor wahaniaethu rhwng y risg sy'n gysylltiedig â'r prosiectau cydweithio presennol a'r agenda cydweithio'n gyffredinol. Mae hyn wedi arwain at ychwanegu'r risg newydd (DCC015) a ddisgrifir isod.
- Gwaredu DCC008: *"Y risg bod newid gwleidyddol yn effeithio ar allu'r arweinwyr gwleidyddol (Arweinydd/Cabinet) i gyflenwi agenda anodd"*. Roedd y risg hwn yn gysylltiedig â'r ansicrwydd ynghylch lefel y newid gwleidyddol a achoswyd gan yr etholiadau ym mis Mai 2012, a themlir nad yw'r risg hwn yn ddigon perthnasol bellach i'w gynnwys yn y gofrestr risg corfforaethol.

- Diwygio DCC014: “*Y risg bod digwyddiad iechyd a diogelwch yn arwain at anaf difrifol neu golli bywyd*” gan fod y cyfrifoldeb am iechyd a diogelwch wedi symud o'r Pennaeth AD Strategol i Bennaeth yr Amgylchedd. O ganlyniad, mae'r risg hwn bellach yn cynnwys nifer o gamau lliniaru newydd.
- Creu risg newydd DCC015: “*Y risg nad yw'r cyngor yn gallu dylanwadu ar yr agenda cydweithio a bod cydweithio pellach yn cael ei orfodi yn hytrach na'i wneud yn wirfoddol*”. Mae'r risg hwn yn ymwneud â gallu'r cyngor i ddylanwadu ar yr agenda cydweithio, a'r diffyg democratig posibl os nad all wneud hynny.
- Creu risg newydd DCC016: “*Y risg bod effaith diwygiadau lles yn fwy arwyddocaol nag a ragwelwyd gan y cyngor*”. Mae'r risg hwn yn berthnasol i nifer o wasanaethau, a gallai effeithio'n sylweddol ar ein cymunedau.

4.2 Datblygwyd y Gofrestr Risg Corfforaethol gan y Tîm Gweithredol Corfforaethol, ac mae'n eiddo i'r tîm hwnnw. Dyma'r broses ar gyfer adolygu'r Gofrestr Risg Corfforaethol:

- Caiff pob cofrestr risg gwasanaeth ei hadolygu gan wasanaethau (yn ôl y fethodoleg rheoli risg corfforaethol) cyn pob cylch o gyfarfodydd Herio Perfformiad Gwasanaeth. Trafodir unrhyw faterion neu ymholiadau yn y cyfarfodydd Herio Perfformiad Gwasanaeth.
- Mae'r Tîm Gwella Corfforaethol yn dadansoddi'r holl gofrestri risg gwasanaeth i nodi unrhyw risgiau o arwyddocâd corfforaethol neu unrhyw themâu risg sy'n codi ar draws y gwasanaethau.
- Cesglir yr wybodaeth ddiweddaraf am risgiau corfforaethol cyfredol gan berchenogion risg, a'r wybodaeth ddiweddaraf am gamau lliniaru gan berchenogion gweithred.
- Cynhelir gweithdy risg gyda'r Tîm Gweithredol Corfforaethol i adolygu risgiau presennol; trafod cynnydd ar gamau lliniaru y cytunwyd arnynt; trafod risgiau corfforaethol newydd a chytuno arnynt; adolygu a diweddarau sgoriau risg anodd cael gwared arno; diweddarau rheolaethau presennol (yng ngoleuni'r camau a gymerwyd); a chytuno ar unrhyw gamau newydd sy'n ofynnol i liniaru risgiau.

4.3 Caiff y Gofrestr Risg Corfforaethol ei hadolygu'n ffurfiol gan y Tîm Gweithredol Corfforaethol ar ôl pob cylch o Heriau Perfformiad Gwasanaeth (lle caiff pob cofrestr risg gwasanaeth ei hadolygu a'i thrafod). Fodd bynnag, rhoir gwybod i'r Tîm Gweithredol Corfforaethol (drwy'r Tîm Gwella Corfforaethol) am unrhyw risgiau newydd neu sy'n debygol o waethygu'n sylweddol pan maen nhw'n cael eu nodi. Wedyn mae'r Tîm Gweithredol Corfforaethol yn penderfynu a ddylid cynnwys y risg hwnnw yn y Gofrestr Risg Corfforaethol.

4.4 Ar ôl pob adolygiad ffurfiol o'r Gofrestr Risg Corfforaethol (dwywaith y flwyddyn), cyflwynir y ddogfen ddiwygiedig i'r Pwyllgor Craffu Perfformiad. Roedd yr adroddiad hwn am gael ei gyflwyno'n wreiddiol i'r Pwyllgor Craffu Perfformiad ym mis Medi 2012 (ar ôl yr Heriau Perfformiad Gwasanaeth ym mis

Mehefin/Gorffennaf 2012), ond oedwyd hyn oherwydd pwysau ar yr agenda craffu ym mis Medi. Bydd yr adroddiad nesaf am y Gofrestr Risg Corfforaethol i'r Pwyllgor Craffu'n digwydd yn y Flwyddyn Newydd, ar ôl y cylch cyfredol o Heriau Perfformiad Gwasanaeth.

- 4.5 Mae camau a nodwyd i fynd i'r afael â risgiau corfforaethol wedi'u cynnwys mewn Cynlluniau Gwasanaeth, lle bo'n briodol, er mwyn i Aelodau'r Pwyllgor Craffu Perfformiad fonitro cynnydd. Dylid amlygu unrhyw faterion perfformiad mewn perthynas â chyflenwi'r gweithgareddau hyn, yn rhan o'r broses Herio Perfformiad Gwasanaeth.
- 4.6 Mae adran Archwilio Mewnol y cyngor yn rhoi sicrwydd annibynnol ar effeithiolrwydd y gweithdrefnau rheoli mewnol a'r mecanweithiau sydd yn eu lle i liniaru risgiau ar draws y cyngor. Mae hefyd yn cynnig her annibynnol i sicrhau bod egwyddorion a gofynion rheoli risg yn cael eu mabwysiadu'n gyson drwy'r cyngor i gyd. Mae'r Gwasanaethau Archwilio Mewnol hefyd yn defnyddio gwybodaeth o'n cofrestri risg corfforaethol a gwasanaeth i lywio eu blaenraglen waith.
- 4.7 Bydd adolygiad ac adroddiad blynyddol am gynnydd y polisi rheoli risg, a lunnir i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol, yn nodi meysydd gwan y mae angen eu cryfhau i wella'r broses rheoli risg.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

- 5.1 Diben y Gofrestr Risg Corfforaethol yw nodi'r digwyddiadau posibl yn y dyfodol a allai effeithio'n andwyol ar allu'r cyngor i gyflawni ei amcanion, gan gynnwys ei flaenoriaethau corfforaethol. Mae'r rheolaethau a'r camau a nodir felly'n allweddol i gyflawni'r blaenoriaethau corfforaethol.

6. Beth fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

- 6.1 Mae'r gost o ddatblygu, monitro ac adolygu'r Gofrestr Risg Corfforaethol yn cael ei llyncu gan y cyllidebau presennol.

7. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal?

- 7.1 Mae manylion y broses ymgynghori i adolygu'r Gofrestr Risg Corfforaethol i'w gweld ym mharagraff 4.2.

8. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

- 8.1 Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn codi o'r broses a amlinellir yn yr adroddiad hwn ar gyfer datblygu, monitro ac adolygu'r Gofrestr Risg Corfforaethol.

9. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

- 9.1 Y prif risg sy'n gysylltiedig â'r broses rheoli risg yw nad yw'r cofrestri'n cael eu hadolygu'n rheolaidd ac nad ydynt felly'n dod yn arf rheoli dynamig ac ystyrlon. Fodd bynnag, mae'r broses newydd yn cael ei chynnwys yn llwyr yn fframwaith rheoli perfformiad y cyngor a ddylai sicrhau na fydd hynny'n digwydd.

10. Pŵer i wneud y Penderfyniad

- Deddf Llywodraeth Leol 2000.